

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 162/2013-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť T., B., zastúpeného advokátom Mgr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 23. augusta 2012 v spojení s jeho (opravným) uznesením sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 1. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2012 doručená sťažnosť T., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 23. augusta 2012 v spojení s jeho (opravným) uznesením sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 1. októbra 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Sž 3/2012 sa spoločnosť S., a. s., B. (ďalej len „žalobkyňa“), žalobou domáhala preskúmania zákonnosti postupu predsedu sťažovateľa, ako aj jeho rozhodnutia č. 54/01/2011 z 25. novembra 2011 o zamietnutí rozkladu (riadneho opravného prostriedku) žalobkyne proti rozhodnutiu sťažovateľa č. 1110531029 z 9. augusta 2011 v časti 2. bodu jeho výroku, ktorým sťažovateľ v zmysle ustanovenia § 33 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) za predĺženie pridelenia frekvencií určil jednorazovú úhradu v sume 47 766 928,40 € (ďalej len „úhrada“) s tým, že žalobkyňu uložil povinnosť túto úhradu zaplatiť v lehote 14 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľ totiž na základe žiadosti žalobkyne doručenej mu 29. júna 2011 tým istým rozhodnutím č. 1110531029 z 9. augusta 2011 v zmysle ustanovenia § 32 ods. 21 zákona o elektronických komunikáciách, resp. 1. bodom jeho výroku, rozhodol tiež o predĺžení pridelenia frekvencií, resp. individuálneho povolenia na používanie frekvencií č. 8396/2000 z 28. júla 2000 vydaného pre žalobkyňu, do 31. augusta 2021 [ďalej len „povolenie“ (pôvodne udelené do 30. augusta 2011, pozn.)].

Najvyšší súd rozhodol o žalobe žalobkyne rozsudkom sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 23. augusta 2012 v spojení s (opravným) uznesením sp. zn. 5 Sž 3/2012 z 1. októbra 2012 tak, že v zmysle ustanovení § 250j ods. 2 písm. a) c) a e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej aj „OSP“) rozhodnutie predsedu sťažovateľa č. 54/01/2011 z 25. novembra 2011, ako aj rozhodnutie sťažovateľa č. 1110531029 z 9. augusta 2011 v časti týkajúcej sa určenia úhrady zrušil a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie a rozhodnutie. Tento rozsudok najvyššieho súdu spolu s opravným uznesením nadobudol podľa zistenia ústavného súdu právoplatnosť 9. októbra 2012.

Sťažovateľ ako orgán verejnej moci, resp. štátnej správy (národný regulačný úrad) v oblasti elektronických komunikácií prípustnosť svojej sťažnosti opiera najmä tvrdenie, že

dôsledkom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu bola žalobkyni v rozpore s právnymi predpismi Európskej únie (komunitárneho práva), ako aj Slovenskej republiky poskytnutá neoprávnená štátna pomoc (výhoda) spočívajúca v „odklade“ splatnosti úhrady za predĺženie povolenia na používanie frekvencií.

Navyše, podľa tvrdenia sťažovateľa na základe prípadného budúceho rozhodnutia Európskej komisie o nezlučiteľnosti tejto neoprávnenej štátnej pomoci so spoločným (európskym) trhom by bol sťažovateľ túto pomoc povinný od žalobkyne vymáhať postupom podľa práva Slovenskej republiky.

Sťažovateľ porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu odôvodňuje okrem iného takto:

«... V konaní pred Najvyšším súdom SR, spis. zn. 5 Sž/3/2012, sa spoločnosť S., a. s. domáhala zrušenia rozhodnutia predsedu T. č. 54/01/2011 zo dňa 25. 11. 2011, ako aj prvostupňového rozhodnutia T. č. 1110531029 zo dňa 09. 08. 2011, a to v rozsahu, ktorý sa týkal určenia jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií.

... Pritom platí, že oba body 1 a 2 výrokov rozhodnutí, napadnutých v konaní pred Najvyšším súdom SR (teda výrok č. 1, týkajúci sa predĺženia povolenia na používanie frekvencií, ako aj výrok č. 2, týkajúci sa určenia jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií), sú vzájomne závislé. V dôsledku toho v konaní pred Najvyšším súdom SR nebolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia v rozsahu žaloby (tak, ako to ukladá § 250j ods. 1 OSP), vymedzeného žalobcom S., a. s.

... Najvyšší súd SR napriek tomu pripustil len závislosť výroku o určení jednorazovej úhrady na výroku o predĺžení povolenia na používanie frekvencií, opačnú závislosť vylúčil. Na základe tohto posúdenia Najvyšší súd SR žalobu prejednal a vo veci meritórne rozhodol.

... Právny záver Najvyššieho súdu SR o tom, že výrok, týkajúci sa predĺženia povolenia na používanie frekvencií, nie je závislý od výroku, týkajúceho sa určenia jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií, však nie je správny, o čom svedčia nasledovné skutočnosti:

... Podľa zákona č. 610/2003 Z. z. bolo náležitou rozhodnutia o predĺžení povolenia na používanie frekvencií (okrem iného) určenie úhrady za predĺženie pridelenia

frekvencií (§ 32 ods. 19 v spojení s 33 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z.). Sťažovateľ bol v konaní o predĺženie povolenia na používanie frekvencií povinný rozhodnúť o celej veci, a teda v prípade rozhodnutia o predĺžení povolenia na používanie frekvencií aj o určení jednorazovej úhrady za takéto predĺženie.

... V prípade nezaplatenia úhrady v lehote splatnosti sťažovateľ bol povinný zrušiť rozhodnutie o predĺžení povolenia na používanie frekvencií (§ 33 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. (čo by nebolo možné, ak by rozhodnutie o predĺžení povolenia na používanie frekvencií existovalo samostatne, bez súčasnej existencii rozhodnutia o určení jednorazovej úhrady za toto predĺženie).

... Navyše, skutkový základ pre rozhodnutie o predĺžení povolenia na používanie frekvencií bol rovnaký, ako pre rozhodnutie o určení jednorazovej úhrady za toto predĺženie...

... pokiaľ Najvyšší súd SR vyšiel z právneho posúdenia, že v predmetnej veci bolo možné zrušiť len výrok o určení jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií, bez zrušenia výroku o predĺžení povolenia na používanie frekvencií, odchyľil sa od znenia príslušných ustanovení zákona č. 610/2003 Z. z. (najmä od ustanovenia § 33 ods. 1) v takom rozsahu, že poprel účel a význam týchto ustanovení. Takýto právny záver Najvyššieho súdu SR je arbitrárny...

... Rozsah súdneho prieskumu... vymedzil žalobca... tak, že... rozhodnutia napadol len v časti týkajúcej sa určenia jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií. V dôsledku viazanosti súdu rozsahom správnej žaloby Najvyšší súd SR nemohol preskúmať predmetné rozhodnutia v celom rozsahu, v súlade s vyššie uvedenou argumentáciou však nemohol tieto rozhodnutia zrušiť len v časti týkajúcej sa určenia jednorazovej úhrady za predĺženie pridelenia frekvencií. Išlo o vadu žaloby, ktorá bránila vecnému prejednaniu žaloby. Najvyšší súd SR mal postupovať podľa § 250d ods. 3 OSP, a v prípade neodstránenia tejto vady konanie zastaviť.

... Z odôvodnenia rozsudku NS SR... nie je možné zistiť, na základe ktorých skutočností Najvyšší súd SR dospel k záveru, že neboli zohľadnené požiadavky na odôvodnenie, transparentnosť, nediskrimináciu a primeranosť poplatku za práva na používanie rádiových frekvencií⁷. V rozsudku NS SR absentuje jasné vymedzenie, či nesplnenie konkrétnej požiadavky je dôsledkom nesprávneho spôsobu výpočtu, či

nesprávnych vstupných údajov. Rozsudok NS SR síce všeobecne vymenúva požiadavky vyplývajúce z regulačného rámca Európskej únie a z dokumentov COCOM04-21 a COCOM04-46 vydaných Európskou komisiou, komunikačným výborom - COCOM, no napokon sa obmedzil len na konštatovanie, že sťažovateľ neposudzoval, či výška úhrady túto zákonnú požiadavku naozaj splňa.

... Odôvodnenie rozsudku NS SR... nedáva odpoveď na to, v čom mala spočívať nesprávnosť údajov, z ktorých sťažovateľ vychádzal v rozhodnutiach napadnutých správnu žalobou pred Najvyšším súdom SR, v čom mali spočívať údajné chyby vo výpočte, ani ktoré skutočnosti viedli k údajnému nesprávnemu prístupu sťažovateľa k ohodnoteniu frekvencií v pásme 450 MHz.

... Najvyšší súd SR... nezdôvodňuje, v čom malo spočívať údajné porušenie požiadaviek podpory súťaže a poskytnutia istoty pre plánovanie v rozhodnutiach sťažovateľa, napadnutých správnu žalobou v konaní pred Najvyšším súdom SR.

... Podľa sťažovateľa trpí odôvodnenie rozsudku NS SR, vo vzťahu k údajne nesprávnemu určeniu výšky jednorazovej úhrady s ohľadom na sťažovateľom zvolenú metodiku určenia jej výšky, vnútornou nekonzistentnosťou a nelogickosťou.

... Nakoľko ustanovenie § 33 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. nestanovovalo „žiadne pravidlá pre určovanie výšky úhrady“, sťažovateľ bol oprávnený (a povinný) určiť výšku úhrady na základe správneho uváženia, samozrejme pri rešpektovaní princípov stanovených v ustanovení § 6 ods. 7 zákona č. 610/2003 Z. z., ako aj vymedzených európskym regulačným rámcom.

... Najvyšší súd SR teda na jednej strane v odôvodnení rozsudku NS SR (správne) uvádza, že hmotnoprávny predpis (zákon č. 610/2003 Z. z.) nestanovoval pre sťažovateľa žiadne konkrétne pravidlá pre určenie výšky jednorazovej úhrady, na strane druhej však vyčíta sťažovateľovi, že pre výpočet výšky tejto jednorazovej úhrady „si zvolil vlastnú metódu“.

... Najvyšší súd SR síce v odôvodnení rozsudku NS SR na... princípy poukazuje, avšak konkrétne neuvádza, v čom mal byť príslušný princíp zo strany sťažovateľa porušený...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5 Sž/3/2012 zo dňa 23. 08. 2012 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5 Sž/3/2012 zo dňa 01. 10. 2012, porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5 Sž/3/2012 zo dňa 23. 08. 2012 a uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5 Sž/3/2012 zo dňa 01. 10. 2012, sa zrušujú a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyššiemu súdu SR sa ukladá povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, pritom trovy právneho zastúpenia je povinný poukázať na účet Advokátskej kancelárie R. s. r. o...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ 3/2012 z 23. augusta 2012 v spojení s jeho (opravným) uznesením sp. zn. 5 SŽ 3/2012 z 1. októbra 2012, ktorým rozhodnutie predsedu sťažovateľa (druhostupňového správneho orgánu) č. 54/01/2011 z 25. novembra 2011, ako aj rozhodnutie sťažovateľa (prvostupňového správneho orgánu) č. 1110531029 z 9. augusta 2011 v časti týkajúcej sa určenia úhrady za predĺženie povolenia na používanie frekvencií zrušil a vec mu vrátil (sťažovateľovi) na ďalšie konanie a rozhodnutie.

A. Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že pokiaľ žalobkyňa svojou žalobou napadla označené rozhodnutie predsedu sťažovateľa a rozhodnutie sťažovateľa iba v časti, čo sa týka určenia úhrady, pričom najvyšší súd pri rozhodovaní o žalobe výrok č. 1 tohto rozhodnutia o predĺžení povolenia žalobkyne nepovažoval za závislý od výroku č. 2 tohto rozhodnutia o úhrade, je tento právny názor najvyššieho súdu, na základe ktorého o žalobe, napriek vade brániacej jej prerokovaniu, vecne rozhodol, arbitrárny.

B. Sťažovateľ ďalej namieta arbitrárnosť napadnutého rozsudku, ako aj (opravného) uznesenia najvyššieho súdu tiež z dôvodu, že ich odôvodnenie nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, najmä v čom mala spočívať nesprávnosť vstupných údajov na výpočet úhrady, ako aj nesprávnosť jej výpočtu, v čom malo s ohľadom na použitý spôsob výpočtu úhrady (využitím ukazovateľa ARPU – Average Revenue per User, t. j. priemerných výnosov na jedného zákazníka) spočívať porušenie princípov transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti, ako aj požiadaviek podpory súťaže a poskytnutia istoty pre plánovanie.

C. Na záver, avšak v nie poslednom rade, podľa názoru sťažovateľa napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktorými bolo zrušené označené rozhodnutie predsedu sťažovateľa, ako aj rozhodnutie sťažovateľa, čo sa týka určenia úhrady za predĺženie povolenia na používanie frekvencií, žalobkyňa v rozpore s právnymi predpismi Európskej únie, ako aj Slovenskej republiky (zákonom č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, pozn.) získala neoprávnenú štátnu pomoc (výhodu) spočívajúcu v „odklade“ splatnosti tejto úhrady.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či sťažnosť nebola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa názoru ústavného súdu v rámci konania patriaceho do systému správneho súdnictva podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku môže uplatniť a realizovať svoje základné právo na súdnu ochranu len účastník konania pred príslušným správnym orgánom podaním žaloby proti jeho právoplatnému rozhodnutiu (obdobne II. ÚS 19/04, IV. ÚS 149/04, I. ÚS 239/07). V takom type verejného súdnictva, akým je správne súdnictvo podľa § 247 a nasl. OSP, je pojmovovo vylúčené, aby sťažovateľka mohla uplatňovať a realizovať právo na spravodlivý súdny proces. Na podporu tohto záveru možno tiež uviesť, že sťažovateľka nie je oprávnená iniciovať začatie konania podľa § 247 a nasl. OSP, pretože jej procesné postavenie sa odvodzuje výlučne z toho, že v tomto konaní sa preskúmava zákonnosť jej rozhodnutí, ktoré boli prijaté v procesnom postupe, kde bola v nadriadenom mocenskom postavení vo vzťahu k účastníkovi konania, ktorý sa proti tomuto postupu môže v konečnom dôsledku brániť aj žalobou v správnom súdnictve (čl. 46 ods. 2 ústavy, § 244 a nasl. OSP).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na čl. 34 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa ktorého súd môže prijímať sťažnosti od ktoréhokoľvek jednotlivca, mimovládnej organizácie alebo od skupiny osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných dohovorom alebo jeho protokolmi. V tomto článku dohovoru je definované postavenie sťažovateľa spôsobom, ktorý v celom rozsahu vylučuje sťažovateľa ako orgán verejnej moci rozhodujúci o právach a povinnostiach žalobkyne, ktorá je účastníkom v konaní pred ním.

Uvedené závery sú relevantné aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z toho vyplýva, že sťažovateľ je v danom prípade osobou zjavne neoprávnenou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd jeho sťažnosť z tohto dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne III. ÚS 329/07, I. ÚS 136/09, I. ÚS 240/09, IV. ÚS 392/2011).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2013